

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา และความสำคัญของปัญหา

ทรัพยากรพื้นฐานที่มีความจำเป็นและความสำคัญยิ่งต่อการบริหารจัดการงานใด ๆ ก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นการผลิตสินค้าหรือบริการ ประกอบไปด้วย คน เครื่องจักร เงินทุนและวัตถุดิบนั้น คนหรือทรัพยากรมนุษย์ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การมากที่สุด ทั้งนี้เมื่อพิจารณาแล้วจะเห็นว่า “คนหรือทรัพยากรมนุษย์” เป็นผู้นำทรัพยากรในส่วนอื่น ๆ ที่กล่าวมาไปใช้ในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งในด้านการสร้างปริมาณงานและด้านการสร้างสรรค์คุณภาพของงาน รวมถึงการทำงานในองค์กรนั้น ๆ ด้วย ซึ่งตามแนวคิดเชิงเศรษฐศาสตร์แล้ว จะถือว่าคนเป็นปัจจัยการผลิตอย่างหนึ่งที่ต้องใช้ประโยชน์เหมือนกับปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ในระบบการผลิต ทำให้องค์การต้องวางแผนเกี่ยวกับกำลังคน โดยทำให้กำลังคนมีความพร้อมที่จะทำงานในหน้าที่เพื่อให้เกิดผลดีกับองค์การมากที่สุด สะท้อนให้เห็นว่า การมีพนักงานดีเท่ากับว่าช่วยให้งานสำเร็จไปครึ่งทาง ซึ่งหมายความว่าทรัพยากรมนุษย์เป็นสินทรัพย์ที่สำคัญยิ่งขององค์การ ความสำเร็จหรือความล้มเหลวใด ๆ จะเกิดขึ้นในองค์กรนั้นย่อมเป็นผลเนื่องมาจากความสามารถในการจัดการภายในองค์กร ฉะนั้น จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่องค์กรจะต้องได้บุคคลที่มีคุณสมบัติและความสามารถที่เหมาะสมเข้ามาช่วยดำเนินงานและปฏิบัติการกิจต่างๆ ที่กำหนดขึ้นในองค์กร จึงกล่าวได้ว่า ความสำเร็จขององค์การขึ้นอยู่กับคุณภาพของบุคคล ดังนั้น การสรรหาและคัดเลือกพนักงานย่อมมีความสำคัญที่จะต้องดำเนินการด้วยความรอบคอบ

สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนได้ก่อตั้งขึ้นเพื่อช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาลในการจัดการศึกษาในสายวิชาชีพให้แก่ประชาชนเพื่อมุ่งสนองความต้องการของตลาดแรงงานที่ต้องการกำลังคนในระดับกลางซึ่งเป็นผู้มีการศึกษาในสายอาชีวศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในปัจจุบันมีสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนกระจายอยู่ทั่วทุกภาคของประเทศไทยรวมทั้งสิ้นจำนวน 291 สถาบัน แบ่งเป็นสถาบันในกรุงเทพมหานครจำนวน 96 สถาบัน ในภาคกลางจำนวน 62 สถาบัน ในภาคใต้จำนวน 53 สถาบัน ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือจำนวน 49 สถาบันและในภาคเหนือจำนวน 31 สถาบัน ซึ่งเปิดดำเนินการสอนแบ่งได้เป็น

5 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาเกษตรกรรม ประเภทวิชาคหกรรม ประเภทวิชาพาณิชยกรรม และบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม และประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม¹

ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนเป็นจำนวนทั้งสิ้น 9 แห่ง และมีนักเรียนจำนวน 20,517 คน² ซึ่งเปิดดำเนินการสอนเพียง 3 ประเภทสาขาวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาพาณิชยกรรมและบริหารธุรกิจ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรมและประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม เพื่อให้มีการผลิตกำลังคนที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดแรงงาน ดังนั้นสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนจึงจำเป็นต้องมีบุคลากรที่มีคุณภาพ มีความรู้ และความเข้าใจปัญหาอันเป็นมูลเหตุให้นักเรียนมีความรู้และทัศนคติที่ดีต่อการเรียนสายวิชาชีพ มาปฏิบัติหน้าที่เพื่อพัฒนาศักยภาพของนักเรียนให้มีโอกาสเติบโตอย่างมีคุณภาพต่อไป เพราะถ้าบุคลากรไม่มีคุณภาพแล้ว ย่อมก่อให้เกิดผลผลิตที่ไม่มีคุณภาพตามมา เช่น การไม่สามารถสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับการศึกษาที่สูงขึ้นได้หรือตลาดแรงงานไม่ให้การยอมรับ เป็นต้น และจากสภาพปัญหาของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ในปัจจุบัน จากการสอบถามผู้บริหารของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในเรื่องนี้ปรากฏว่า การสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรเข้ามาปฏิบัติงานมีข้อจำกัด อันเนื่องมาจากเรื่องของทัศนคติของบุคคลที่มีต่อสถาบันอาชีวศึกษาเอกชน ตลอดจนค่านิยมทางสังคมที่บุคคลจะเลือกเข้าปฏิบัติงานในสถาบันอาชีวศึกษาของรัฐมาก่อนสถาบันอาชีวศึกษาของเอกชน และการได้รับค่าตอบแทนต่ำกว่าสถานประกอบการเอกชนประเภทอื่น รวมทั้งการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรโดยใช้ระบบอุปถัมภ์ ปัญหาเหล่านี้ย่อมทำให้สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนไม่สามารถสรรหาและคัดเลือกบุคลากรที่มีคุณสมบัติตรงตามความต้องการของสถาบันได้อย่างเต็มที่

จากสภาพการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้ศึกษาสนใจศึกษาว่า สถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่แต่ละแห่งให้ความสำคัญและมีการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากรเข้าปฏิบัติงานในแต่ละสาขางานอย่างไรเพื่อให้ได้คนดีและมีคุณภาพตามที่ต้องการ และผลที่ได้จากการสรรหาและคัดเลือกมานั้นเป็นที่พึงพอใจแก่สถาบันหรือไม่เพียงใด ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารของสถาบันเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรและผู้ที่จะส่งเข้าทำงานในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในการเตรียมความพร้อมในการสมัครทำงานกับสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนต่อไป

¹สมาคมสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนแห่งประเทศไทยฉบับฉลองปีกาญจนาภิเษก (กรุงเทพฯ : จีรรัชการพิมพ์, 2539), หน้า 25.

² สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเมือง เชียงใหม่, 2542.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาการสรรหาบุคลากรของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. เพื่อศึกษาการคัดเลือกบุคลากรของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้บริหารของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อผลจากการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร

ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบวิธีการสรรหาบุคลากรของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
2. ทำให้ทราบวิธีการคัดเลือกบุคลากรของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
3. ทำให้ทราบถึงความพึงพอใจของผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ต่อผลจากการสรรหาและการคัดเลือกบุคลากร
4. ทำให้ทราบถึงปัญหาและอุปสรรคในการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรของสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่
5. เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับผู้บริหารสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนสำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการสรรหาและคัดเลือกบุคลากรและผู้สนใจทั่วไปที่ต้องการสมัครเข้าทำงานในสถาบันอาชีวศึกษาเอกชนในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่